Rapportering for delprojekt "Mænds kønsutraditionelle valg" .

Titel på delprojektet: "Mænd i ernæring og sundhed" på Ankerhus.

Uddannelsesleder: Ida Husby, ihu@ucsj.dk

Interne tovholdere: Søren Kragbæk (skr@ucsj.dk) og Nini Jetsmark Andersen (nja@ucsj.dk)

Forskningskoordinator: Jimmy Krab (jik@ucsj.dk)

Øvrige deltagere in spe: Helle Storm (hst@ucsj,dk) Hanne Kærsgaard (hak@ucsj.dk)

Hvad har vi nået og hvor langt er vi?

Vi har gennemført 2 fokusgruppeinterviews med mandlige studerende, hvor vi var moderatorer i hver en gruppe. Det første interview foregik under private former og inden indtagelse af en "herremiddag", og formålet var at starte en begyndende afdækning af, om de mandlige studerende har særlige behov i forbindelse med studiet på en kvindedomineret uddannelsesinstitution. De deltagende mænd var fra 1. til 6. semester, hvilket var tænkt således, at der med udgangspunkt i arrangementet kunne etableres en form for netværk blandt de få mandlige studerende på studiet. Og i kort tid efter afviklingen af interviewet udtalte de studerende, at de faktisk havde haft gavn af at kende nogle "ældre studerende", de kunne spørge til råds. Der eksisterer et andet netværk på Ankerhus "Mandelogen", som er organiseret af de studerende selv, og som har det mål at skabe et frirum for mandlige samværsformer uden for undervisningen. Denne loge appellerer fortrinsvis til de mandlige studerende, der samtidig bor på kollegieværelserne på Ankerhus.

I det andet interview deltog kun 2 studerende fra 1. semester, da det viste sig vanskeligt at samle flere. Det er endnu uvist, om det skyldes, at moderator var en kvinde.

Der er etableret en studenterfølgegruppe Studenter medhjælpere? til Imoduspå 3 mandlige studerende, som er blevet involveret i flere (aflønnede)processer undervejs . **De har således afholdt 2 fokusgruppeinterviews** med andre mandlige studerende, transskriberet dem og delvis tematiseret det. Der har været afholdt et par møder med de interne tovholdere og følgegruppen dels om den viden, der er indsamlet via interviewene og dels i forhold til et 110 års jubilæum for uddannelsen, som blev afholdt i september.

MODUS

MÆND I BEVÆGELSE

<u>Empiri genereret fra fokusgruppeinterviewene</u>:

Fokusgruppeinterview har som kvalitativ dataindsamlingsmetode det særlige karakteristikum, at det på en gang indfanger selve dynamikken i refleksionerne og den viden, de deltagende producerer de positionerer sig i forhold til hinanden samtidig med, at de siger noget om emnet. De deltagende markerer altså deres positioner i forhold til hinanden samtidig med, at de siger noget om emnet i fokus. Derved bliver det centrale vidensproducerende element tydeligt i samtalen – kønnet og betydningen af kønnet produceres så at sige undervejs i interviewet. Og det af væsentlig betydning, at det er studerende på "lige fod" der fungerer som moderatorer i et frirum. De to moderatorer fortalte bagefter, at de havde "klippet" nogle passager ud af interviewet, fordi der var for meget "*mandehørm*"- det havde de følt var for kompromitterende.

Når vi spørger hvilken viden har vi indtil nu fået fra de foretagne interviews, bliver det tydeligt, at der er et markant skift i synet på skolekulturen fra de nystartede studerende til de næsten færdige studerende. De interviewede 1. semester studerende er udelt glade for stedet, underviserne og uddannelsen, mens der kommer flere kritiske udtalelser om uddannelsen, lærerne fra de ældre studerende. Det rejser spørgsmålet, om hvad betydning tiden på uddannelsen har?

-Det ser ud til, at de mandlige studerende har andre behov under studiet for at bevare motivationen, end de kvindelige (måske skulle vi interviewe dem?)

-disse anderledes behov kan opsummeres således:

- uddannelsen og undervisningen må tage udgangspunkt i den "*virkelighed",* den skal "*anvendes i*" – og dette bliver uigennemskueligt fordi, der ikke er en entydig professionel "virkelighed" – derude. Der er ikke stillinger, som det er "naturligt" at besætte med en professionsbachelor i ernæring og sundhed

- det kan konkluderes, at det er væsentligt for de mandlige studerendes motivation som studerende, at de kan se et anvendelsesperspektiv på det teoretiske stof. Altså ikke teori for teoriens skyld – og det bliver yderligere ambivalent, når enkelte udtrykker, at de hellere vil have forelæsninger end eks. gruppearbejde, hvor de i højere grad skal være aktive.

- den form for aktivitet, de efterlyser har at gøre med deres helt personlige krop. De ønsker at kropsliggøre de teoretiske elementer i så høj grad som muligt. Udgangspunktet er altså den enkeltes interesse for motion, fysisk aktivitet og sund kost, som kan understøtte det teoretiske element. Motion og fysisk aktivitet skal være en del af undervisningen, og ikke kun i introforløbet- flere udtrykker skuffelse over, at det ophører efter introugen. Paradokset her er, at der faktisk er træningsmuligheder på uddannelsesstedet, men samtlige interviewede fortæller, at de ikke benytter sig af det, og at de selv undrer sig over, hvorfor de ikke gøre det. En forklaring kunne måske være, at de (nye) studerende stadig bevidsthedsmæssigt befinder sig i den gymnasiale kultur, som elever der har gymnastik på skemaet, lektier og lærere, der har styringen i forhold til undervisningsaktiviteterne.

-samtidig er det kun den del af ernæringsfysiologien og kostberegningen, der ligger tæt på dem, de har øje for- hvilket kan tilskrives, at de er meget nye studerende (1. års). Det betyder, at de ikke endnu har stiftet bekendtskab med professionsbegrebet eller er begyndt at opfatte sig glimtvis som "professionelle" i forbindelse med praktikforløb. Og denne skelnen kunne antyde, at man må indtænke dette forhold meget mere i de didaktiske overvejelser. Altså er der forskel på at undervise/ være mandlig og kvindelig professionel?

Dette understøttes også af udtalelserne om, at der sker et skift i de studerendes forhold til fagene psykologi og kommunikation, når de kan se, hvad det betyder at have trænet redskaberne til vejledningssamtaler i forbindelse med ændring af kostvaner -først der kan de se relevansen af faget.

Og det rammer jo ned i en meget central problemstilling: forholdet mellem teori og praksis.

Jeg er meget optaget af at holde mig (os) faren for øje med hensyn til at individualisere frafaldet og derved forsøge at løse det individuelt. Så derfor mener jeg, at det er frugtbart at pege på manglen på sammenhæng mellem teori og praksis i undervisningen, eller i uddannelsessystemets modsætningsfyldte opgaver, som de unge mænd selv formulerer (på den ene side skal man selv opsøge udfordringerne og på den anden side skal man møde til tiden og lave sine "lektier".)

<u>Tematisering og tolkning af fokkusgruppeinterview foretaget af de studerende :</u>

Disse mandlige studerende, der er ved at være færdige med uddannelsen efter 3 til 3 et halvt år har et helt andet syn på uddannelsen og udd.stedet end de først interviewede.

Generelt for disse mandlige studerende er, at de er havnet på uddannelsen PBES som et andet eller tredje valg. De havde ikke et snit, der var godt nok til at komme på 1. valget: idræt på universitetet eller fysioterapiuddannelsen. De udtrykker, at det primært var interessen for kost og fysisk aktivitet, der førte dem til uddannelsen.

De italesætter via unuancerede statements en selvopfattelse af almagt. De bliver *almægtige* og *vigtige*, og de har ingen respekt for lærernes vurderinger. s. 21 " *Det var bare min sidste eksamen hvor de gik meget op i stavefejl og sådan nogle ting. Når jeg skriver opgave f.eks. så læser jeg ikke så meget i en bog, så mine formuleringer bliver måske ikke så faglige altid, så de fokuserede faktisk bare på at jeg havde glemt nogle kommafejl og sådan nogle forskellige ting, mine kilder var heller ikke gode, i stedet for at fokusere på mit indhold og hvad det egentlig handlede om, det er jo langt ude*."

De taler meget i "*os og dem*" dikotomier og det får os til at spørge, hvilke erfaringer, de bringer med sig ind i samtalerummet. Eller produceres disse skarpe dikotomier i det eksklusive mandlige univers, der skabes under interviewet?

- Underviserne er ikke kompetente, uden viden af relevant karakter- undtagen de to mandlige naturvidenskabs undervisere ”….*de er de eneste, der har forstand på det….*” (s.12)

- Det faglige niveau vurderer de som for lavt s 5 ”J: *om man læser lidt eller meget det vigtigste er jo at man er kompetent når man kommer ud i den anden ende”*

De peger på, at det eneste rigtige *viden* er den naturvidenskabelige- og de humanistiske fag, især pædagogik fylder for meget, og er ikke relevant.

- A: lige præcis. Og det der er med pædagogikken er at du behøver ikk og læse det får du for det forklaret så du får det gennemgået så mange gange og spilder så meget tid på det og uddannelsen.. vi har så meget fri for det første og så meget ferie [griner lidt] og det er jo så lige det andet, måske man ku ha gjort det lidt kortere, men den skal jo være når det er en professionsbachelor så skal det jo være tre og et halvt år… Ja spild af tid… man ku gøre det på to år mindst” (s. 5)

-Pigerne opfattes som skolesocialiserede, overvægtige og kedelige, mens drengene er strategiske- de gider ikke læse, men klarer sig godt endda til eksamen. (s.4)

”*U: men generelt så synes jeg os, jeg synes at niveauet er utrolig lavt på den her uddannelse. Man skal ikke kunne særlig meget for at bestå de der eksamener*

A: nej

U: altså virkelig, sidste modul mand. Jeg var stort set ikke i skole og jeg læste ingenting. Da jeg gik op brugte jeg bare diasshow til min opgave og så fik jeg fire

J: det er jo pisse klogt Ulrik jo.. du skal husk der er forskel på folk. Der er nogle som os er i skole hver fucking dag

U: det er jo os det

J: Og bruger over fyrre timer derhjemme på at læse

U: det er jo os det som er skræmmende, hvis nogen af de mennesker de går igennem fordi niveauet det er så lavt”

Hvordan kan modstanden mod skolekulturen forstås? (Kirsten Webers artikel om ”brok” ud fra kritisk teori – strukturel kritik?) Det bliver til kampen om at blive anerkendt. De siger i interviewet, at de har viden om pædagogik, det er meget enkelt, men undervisningen er spild af tid. (s 15) ”.. *jeg prøver så vidt muligt og jeg læser os sån andre artikler, jeg læser meget mere andre. Altså uden for stof, faktisk meget mere end det, fordi det er mere relevant for min, altså det syns jeg er mere spændende. Og jeg har heller ikk brug for, nu snakker vi pædagog men altså de bruger simpelthen så lang tid på og forklare ting, hold kæft man hvor er det kedeligt, det er helt vild, sån nogle simple ting man godt ved i forvejen og så kan man bare sidde og læse fucking tyve sider, tredve, halvtreds, hundred omkring noget man i realiteten godt ved fordi man har*

tænkt over det, man er en refleksiv person"- Hvor har de den viden om pædagogik fra? Hvordan er de kommet dertil? Ved at spejle sig i andre mænd – *"man kan altid få et konkret svar fra Niels (mandlig lærer)*

Fra mandesalonen til jubilæet : *" De kvindelige lærere er altid så irriterende, mens det er mere hyggeligt med de mandlige undervisere" (*egne noter*)*

De mandlige studerendes forhold til arbejde

Interviewet afspejler stor usikkerhed hos de unge af, hvad et "arbejde" er, og hvilket arbejde, de ser som et mål for enden af deres studier "…(…) *så ku man jo altid få et job..*

A: ja øhh… det er jo sån lidt svært.. det interesserede mig ikk, det var sån hoved grunden til at jeg søgte ind og så tænkt jeg jeg finder ud af det. Jeg har haft mange tanker omkring hvad jeg kunne finde på.. så.. kostvejleder fandt jeg så ud af det ville nok være rimelig kedeligt i længden igennem mine praktikker… som Ulrik siger sundhed er meget op i tiden og der er rigtig mange muligheder. Og det var det der interesserede mig og så tænkt jeg, så finder nok ud af det hen ad vejen. Jeg var godt klar over at det var en uddannelse hvor man ikke havde et fast job som hvis man skulle være tømrer eller et eller andet

J: godt så.. jeg har tænkt på at komme ud og arbejde med atleter, af en eller anden art. Altså netop med ernæring er essentielt i forhold til alverdens sportsgrene, så det har jeg en eller anden forestilling om at det kunne jeg godt tænke mig. Det har os været tanken før jeg startede på uddannelsen. Men samtidig har jeg os [] at jeg kunne sætte mig ned som kostvejleder eller whatever" (s.2)

Omlagt undervisning på uddannelsen med særlig fokus på mandlige studerende på uddannelsen

I forbindelse med undervisning på modul 1 på 1. semester "Kost og sundhed"- har der været specielt fokus på, hvordan det kan forstås, at der er en stigende interesse blandt unge mænd for ernæring og sundhed, samt hvilke særlige tiltag, sundhedsformidlerne kan tage i anvendelse ved fokusering på mandlige klienter. Når blikket rettes mod den fremtidige klientgruppe, aktiveres de mandlige studerendes egne refleksioner over kønnets betydning i det professionelle møde. Dette blik på kønnets betydning er ikke indskrevet i modulets læringsmål, men er blevet aktualiseret af Imodus projektet.

I undervisningen om kvantitativ og kvalitativ metode, har Imodus projektet været brugt eksemplarisk således at de metodiske muligheder og begrænsninger, har været perspektiveret i forhold til problemstillingerne i delprojektet Imodus på Ankerhus.

På modul 5 har der været omlagt undervisning i undervisningen om tværprofessionelt arbejde i sundhedssektoren, hvor fokus har været på kønnets betydning for uddannelses og beskæftigelsesvalg mv.

> On modul 10 har der været særligt fokus på mænd og sundhed. Herunder diskussion af kønnets betydning for kost, idræt og fysisk aktivitet.
>
> On modul 11 har der været fokus projektarbejdet, hvor undervisningen har været perspektiveret i forhold til Imodus på Ankerhus.
>
> I samarbejdet med studentermedhjælperne er der udarbejdet interview guides mv. En del af disse aktiverer honoreres, men en anden del bør ses i forlængelse af deres samlede studiebelastning.
>
> Ved etableringen af "mande-salonen" i anledningen af Ankerhus 110 års jubilæum, har der været et særligt fokus på at belyse uddannelsens og jobmarkeds attraktion i forhold til køn.
>
> ~~På modul 5 undervisningen i samfundsfag, har der været eksperimenteret med omlagt undervisning. Dette modul handler om professionsbegrebet og tværprofessionel samarbejde.~~

……

Studievejledning af frafaldstruede mandlige studerende

Studievejlederen har gennemført ekstra vejledningssamtaler med mandlige studerende, som enten var i færd med at stoppe på uddannelsen eller var stoppet for at skifte til en anden uddannelse . (skift til Leisure management, akademiøkonom, læreruddannelse og pædagog).

Proceduren har været den, at så snart studiekontoret fik besked om, at en mandlig studerende meddelte, at han ønskede at stoppe uddannelsen, fik han en invitation til at få en samtale med studievejlederen. De fleste mødte frem til en samtale, som havde det formål at kvalificere deres valg og udfordre deres refleksioner i forhold til deres valg.

Det gennemgående tema i disse samtaler har handlet om, at de ikke opfattede sig som reelt studieparate. *"Jeg har egentlig ikke lært at studere, selv om jeg har gået på gymnasiet"……. – "Vi var en gruppe drenge, der fastede og havde det sjovt og så i sidste øjeblik lavede vi opgaverne og afleverede dem- og som regel bestod vi lige netop".* De har haft den opfattelse, at det var samme adfærd, de kunne udfolde her – i fokusgruppeinterviewene udtaler de, at de ikke har anskaffet alle bøgerne til modulernes undervisning- og en af de interviewede udtrykker, at det er bedre at henvende sig til pigerne på holdet, hvis man har været væk fra undervisningen *"de har altid styr på det".*

Et andet tiltag fra studievejledningen afledt af Imodus projektet er afviklingen af de studieudviklende samtaler, som alle studerende på 1. modul skal tilbydes for at skærpe opmærksomheden på studiekompetencerne i studiegrupperne. Studiegrupperne er kønsmæssigt blandede og organiseret efter andre principper. Ved samtalen mellem studiegruppen og

studievejlederen udtaler de fleste mandlige studerende, at de oplever sig taget alvorligt, og at det er medvirkende til, at de tager sig selv alvorligt i forhold til at studere.

De videre planer i projektet på Ankerhus

Der er sket et skift i fokuseringen i forhold til den oprindelige ansøgning. Dette skyldes, at der er kastet et tydeligere lys på de neden for nævnte problemstillinger. Det var i begyndelsen vanskeligt at se, hvilken forståelse af kønnets betydning , der kunne udledes af, at det % flere mænd, der var registreret i frafaldsstatistikken på uddannelsen.

På baggrund af den indhentede empiri via fokusgruppeinterviewene og erfaringerne fra den omlagte undervisning og den ekstra studievejledning har vi valgt at fokusere det videre arbejde på følgende 3 områder:

Via samarbejde med andre udviklingsprojekter, der pt er aktive i huset:

- **Brobygningsprojektet** – (HAK) Hvor gymnasielærerne kunne inddrages. Tilrettelæggelse af særlige arrangementer, hvor drengene fra en gymnasieklasse følger undervisningen over 1 uge på 1. modul- særligt fokus på de naturvidenskabelige fag samt understregning af tværfagligheden, som de i gymnasiet skulle have forudsætninger for at profitere af. Der var udtalt ønske fra det sidste hold elever på brobygningsdag, hvor de lavede en burger samt fysisk træning med "at ro en burger". Et arrangement med mere konkret undervisning sammen med de studerende vil kunne give en mere realistisk billede af, hvad der foregår på uddannelsen og derved give forudsætninger for mere realistisk uddannelsesvalg. Eventuelt tilknytte studentermedhjælpere her. Dette kan styrke rekrutteringen til uddannelsen og gøre den mere målrettet, således at der kommer flere 1. valgs ansøgninger til uddannelsen.

- **Bachelor og professionsudvikling** – (HST) Hvem hjælper de studerende i deres praktiksøgning? Hvad skal de kunne for at få fodfæste på en arbejdsplads? Kan de undervises i det? Jf. det næste afsnit om mentorordning.

- Kan der organiseres en tilknytning mellem praktik (i modulerne 6, 9 og 12), de studerendes praktikformidling, praktikværter og ideer til kommende valgfag/BA projekter? Begrundelsen er, at der skal etableres en meningsfuld sammenhæng både for professionsfeltet og de studerende, som har fokus på erfaringer, herunder særligt de *kropslige* (tavs viden) under praktikken. De studerendes taler meget om kroppens fysiske træning og næringsbehov, men de reflekterer ikke over de sansninger, der foregår i kroppen om omverdenen. Det vil have betydning for den didaktiske tænkning – hvordan

uddannelsen kan rykke deres perspektiv fra at være kritisk distancerende til at være deltagende? Og der mangler viden om det kropsliges betydning i praksis, og det er vigtigt, når professionsfeltet handler om *sundhedsfremme*. Fokus på problemstillinger/ muligheder og ideer, det vil være relevant at arbejde videre med i de sidste skriftlige opgaver, hvor der er fokus på det særligt professionsfaglige.

- På den baggrund foreslås et udviklingsseminar etableret i forlængelse af praktikformidlingsseminar på modul 12, hvor de studerende – gerne sammen med praktikværter og andre fra professionen fremlægger muligheder og problemstillinger, som professionen og dens brugere aktuelt bokser med. Dette kan inspirere til fortsatte studier og aktionsforskning.

- **Etablering af mentorordning**

- På baggrund af de studerendes udtalelser om arbejdsforhold og – muligheder for PBES ere samt fra erfaringer fra "Mandesalonen" til Ankerhus' jubilæum vil det være oplagt at foreslå etableret en mentorordning med mandlige dimitender fra uddannelsen. I første omgang eksklusivt for de mandlige studerende fra 4. semester og op.

  Ved jubilæet, hvor der bla.a. deltog inviterede fagfolk fra erhvervslivet, blev der afholdt forskellige "saloner"- og heraf en salon, hvor indholdet var hvilke erhvervsmuligheder, der er for mænd som har gennemført uddannelsen professionsbachelor i ernæring og sundhed. Her deltog som oplægsholder 2 mænd, der har gennemført uddannelsen, og de fortalte om deres karriere med dette afsæt og pegede på, hvilke muligheder, de så for uddannede professionsbachelorer.

  En mentorordning med systematisk kontakt med erhvervslivet vil kunne give de studerende mulighed for at blive "socialiseret" ind på arbejdsmarkedet og give arbejdsmarkedet kendskab til uddannelsens særlige kvaliteter. Vi vil arbejde med, at indsamle viden om andre mentorordninger og afholde et udviklingsværksted med mandlige dimentender og studerende, hvor vi vil udvikle en mentorordning.

Videnssporet i projektet

Der udkrystalliseres flere interessante spor i jagten på, hvilken viden vi kan uddrage af vores empiri. Sporene fører i flere retninger, og udfordringen bliver at finde en eller to retninger, så vi ikke ender som Peter Plys og Grislingen, der går i rundkreds i deres egne spor.

spørgsmålene, der indtil nu er dukker op:

- Hvordan kan man forstå uddannelsens succes?
- Hvorfor er den blevet attraktiv?
- Hvornår opleves læring som meningsfuld?
- Hvordan integreres og personliggøres praktikerfaringer i de studerendes fortsatte læring og arbejde målrettet mod profession og karriereforløb?
- Hvordan kan de studerende støttes i, at skabe en form professionsidentitet, når man ikke uddannes til en tydelig og afgrænset profession?
- Hvorfor bliver det den helt personligt kropslige interesse, som er udgangspunktet for deres interesse i sundhed og ernæring? Og hvordan kan denne interesse blive en mere integreret faglig og social del af uddannelsen?
- Hvordan kan arbejdet med praktikerfaringer kvalificeres i forhold til i dag?.
- Interviews med underviserne om deres syn på praktikkens betydning i uddannelsen

Kvantitativ del af projektet

Vi har endnu ikke fået de taldata fra Danmarks Statistik, vi har bedt om med henblik på at kunne inddrage nogle kvantitative oplysninger i stil med:

- hvor stort er frafaldet på uddannelsen hos mænd?
- specielt for PBES på Ankerhus er det, at der sker en overflytning fra Sorø til Metropol efter det første studieår- og derfor registreres det som frafald på Ankerhus, og forøger tilsvarende gennemførelsesprocenten på Metropol. Hvor mange mænd søger overflytning?
- hvilken sammenhæng er der mellem frafald og social baggrund?
- hvor mange mandlige dimitender har arbejde i professionen?

Tidsforbruget i forhold til projektet

Der er i foråret brugt 110 + 100 timer fra Imodus projektet og 210 timer fra Ankerhus' undervisningskonto til omlagt undervisning, ekstra studievejledning samt møder og samarbejde med forskningskoordinatorerne.

Der mangler at blive indberettet til Catharina de timer, som Ankerhus selv via studievejledning og undervisning har medfinancieret.